1849. N°. 1

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturday avond.

WOENSDAG, 28 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is ƒ 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 27 November.

De jaarlijksche algemeene Vergadering der hier gevestigde *Maatschappij voor Toonkunst*, is op 't Donderdag den 22sten dezer in de Stads Gehoorzaal gehouden, door de leden wederom even belangstellend als altijd bijgewoond, door de opkomst eener aanzienlijke vrouwenschaar opgeluisterd en vereerd door de tegenwoordigheid van commissien genoodigd uit den Stedelijken Raad, de Plaatselijke Schoolcommissie, het Muziekgezelschap *Musis Sacrum* en het Studenten Concert *Sempre Crescendo*.

De Vergadering werd ten 6 ure door den Commissaris Voorzitter, den Weerhouder Dr. van Hoorn, met eene hartelijke toespraak geopend, en daarop door den Commissaris Secretaris het verslag medegedeeld, hoopens den staat der Maatschappij gedurende het met 31 Julij afgeloopen Maatschappelijk jaar. Uit dit verslag bleek dat de toestand der Maatschappij hare uitbreiding gedurende het laatstverloopen tijdperk niet gestaafd, maar integendeel gedwarsboomd geworden, als in voorgaande jaren het geval was, een onvermijdelijk gevolg van den minder bloeijenden toestand onzer stad, en omstandigheden, die buiten bereik van Commissarissen lagen.

Van 1848–1849 telde de Maatschappij 1 Donateur en 144, dus te zamen 145 leden, een jaar vroeger 165; zij had dus een verlies ondergaan van 21 leden.

Bij de Muziekschool had van 1848–1849 het kleinste aantal leerlingen en kweekelingen bestaan uit 39 leerlingen, benevens 38 kweekelingen der Normaalklassen, te zamen 118; het grootste aantal tot 82 en 50, te zamen 132.

De Zangvereeniging hield hare orderings-bijeenkomsten nog voortgezet, doch het evenwigt tusschen de verschillende partijen was te zeer verbroken geraakt, dan dat de uitvoering van eenig groot zangstuk ten aanhoore van de Leden der Maatschappij aangenaam en uitvoerlijk kon geacht worden. Commissarissen hadden het zelfs noodig gerekend, de vereeniging na het eindigen der gewone bijeenkomsten, onder schriftelijke dankbetuiging aan de Leden te ontbinden, zich voorbehoudende om in een volgend jaar, onder gunstiger omstandigheden het oprigten eener nieuwe vereeniging te beproeven.

Bij de Normaalklassen, hoofdzakelijk ingerigt, om Onderwijzers en Kweekelingen der Burgerscholen in Leyden en de omliggende dorpen, op te leiden tot het geven van goed, grondig onderrigt in de beginselen der toonkunst, en vooral van zang, is, na verdeeling in afdeelingen, cursus der lagere klasse, onder de leiding van den Onderwijzer Lamel, een aantal van zeven kweekelingen tot de hoogere klasse bevorderd en tot het geven van bovengenoemd onderrigt bevoegd verklaard.

De Maatschappelijke kas had van 1848–1849 gehad eene ontvangst van ƒ 2,884.14, en eene uitgaaf van ƒ 2,849.86½, leverde een saldo van ƒ 34.27½. Daar evenwel onder de laten opgenomen was een renteloos voorschot van ƒ 100.—, volgde, dat de rekening een werkelijk saldo van ƒ 65.72½ opleverde. In 1847–1848 was er daarentegen nog een voorheelig slot geweest van ƒ 83.14, zoodat werkelijk het Maatschappelijk kapitaal thans sedert dien tijd met ƒ 148.86½ verminderd was. Doch, ten zeer hoogste doelmatige maatregelen ter bezuiniging, en de gelegenheid om, in het door het Departement Leyden van de Maatschappij tot Nutt van 't Algemeen gestichte gebouw, tegen billijken huurprijs ten gebruike van de Maatschappij van Toonkunst de noodige vertrekken beschikbaar te erlangen, mogten Commissarissen het vooruitzigt openen, op eene spoedige herstelling van het tekorten inkomsten en uitgaven verbroken evenwigt, overigens vleiden zij zich dan eene circulaire bij hunne stadgenooten rond te zenden uitnoodiging tot het deelnemen aan de Maatschappij zoo veel zoude aansporen om zich tot het lidmaatschap te verbinden.

Commissarissen hadden het verlies te betreuren van twee leden uit hun collegie, den Hoogleeraar J. Bake, die door menigvuldige werkzaamheden en verpligtingen verhinderd was langer aan de zangen van het Commissariaat gedeelte te nemen, en die als medeoprigter der Maatschappij en haar Vice President gedurende al den tijd van haar bestaan, door de meest uitgebreide diensten bewezen, op elke dankbetuiging de meest gegronde aanspraak verworven had, en den Heer J. van Heukelom Jr., die door zijnedijverige bemoeijingen de Maatschappelijke belangen, vooral die der Zangvereeniging steeds zoo zeer bevorderd en aan die inrigting, ook onder minder gunstige omstandigheden een langer bestaan verzekerd had; maar thans door zijn vertrek naar elders, ook zijne betrekking als Commissaris niet langer had kunnen waarnemen.

Na mededeeling van een en ander werden de volgende stukken door de leerlingen der Muziekschool voorgedragen.

Eerste Afdeeling.

N°. 1. Ouverture Egmond van L. von Beethoven, voor Piano, voor 8 handen, op 3 Piano's, uitgevoerd door M. E. van Kaathoven, J. C. Fischer, J. A. Kellenbag, A. J. en W. van Trotsenburg en P. H. J. J. le Lièvre.

N° 2. Air varié voor Fluit van Remusat, uitgevoerd, door J. Hazenberg.

N°. 3. Etude (Adagio) voor Viobl van Alard, uitgevoerd door C. W. H. van Kaathoven, S. le Poole, Joh. van Kaathoven, G. Knippenberg, J. Reimeringer en B. van Dantzig.

N°. 4. Romance van Beltjens, uitgevoerd door A. M. C. Koch.

N°. 5. Fantaisie voor Piano, voor vier handen van C. Schunke, op drie Piano's uitgevoerd door H. C. Kluit, W. F. M. Koppeschaar, A. J. van Trotsenberg, A. M. C. Koch, P. H. J. J. le Lièvre en S. J. Brutel de la Rivière.

N°. 6. Concertante voor twee Violen van N. J. Wetrens, uitgevoerd door J. Reimeringer en B. v. Dantzig.

N°. 7. Psalm 23 voor Koor van J. Grell, uitgevoerd door de 3de en 4de Zangklasse.

Tweede Afdeeling.

N°. 8. Divertissement voor Oboë van J. W. Kalliwoda, uitgevoerd door J. Emeis.

N°. 9. Concertino voor Piano van C. Czerny, uitgevoerd door J. Kellenbag.

N°. 10. Fantaisie voor Viool van N. J. Wetrens, uitgevoerd door C. W. H. v. Kaathoven, met begeleiding van Piano, uitgevoerd door M. E. v. Kaathoven.

N°. 11. Gammes voor Piano, in octaven, decimen, sexten en terzen, uitgevoerd op zes Piano's door A. J. en W. Trotsenburg, P. H. J. J. le Lièvre, W. F. M. Koppeschaar, P. A. Verdam en J. A. J. van Oosterzee.

N°. 12. Cantate van H. v. Alphen, Muziek van v. d. Walle, voor Koor, uitgevoerd door de 3de en 4de Zangklassen.

N°. 13. Sonate voor Piano voor 4 handen, van A. Diabelli, uitgevoerd op 6 Piano's door P. H. J. J. le Lièvre, W. F. M. Koppeschaar, A. J. en W. van Trotsenburg, M. A. de Vrieze, P. A. Verdam, J. A. J. van Oosterzee, J. P. Dozy, F. W. van Hoogenstraten, M. J. van Oosterzee, H. M. Hopman en M. C. Blok.

N°. 14. Koning en Vaderland, Muziek van J. Verhulst, gezongen door de leden der hoogere Normaalklasse.

N°. 15. *Finale.* Ouverture Sargino van E. Paer voor Piano voor 4 handen, uitgevoerd op twee Piano's, door E. M. van Kaathoven, A. J. en W. van Trotsenburg en P. H. J. J. le Lièvre, en klein orchest, door de leerlingen, en met medewerking van oud-leerlingen der school.

Tusschen N°. 13 en 14 werden aan de volgende leerlingen bevorderingen, eervolle meldingen en prijzen toegekend en uitgereikt:

Zang. 2de *Klasse.* Eervolle melding: Ida Dumoulin en P. H. J. J. le Lièvre. 4de *Klasse.* Bevorderd tot de 3de klasse: M. C. van der Hoeven, A. M. C. Koch, M. H. H. Susanna, Jenny Dumoulin en P. A. Verdam. Eervolle melding: H. M. Hopman en M. Schaafje. Prijzen aan: W. F. A. Susanna bij loting tegen W. F. M. Koppeschaar, en aan P. H. Hoos, bij loting tegen F. W. van Hoogenstraaten.

Piano. 1ste *Klasse.* Eervolle melding: W. F. C. Nicolai. 2de *Klasse.* Eervolle melding: E. M. van Kaathoven, Jan van Kaathoven en J. C. Fischer. 3de *Klasse.* Eervolle melding: C. D. Doorse Wils, H. C. Kluit, M. C. van der Hoeven, W. F. M. Koppeschaar, W. J. A. Susanna, P. A. Verdam, C. M. van Foreest, F. W. van Hoogenstraten, J. A. Kellenbag, A. J. van Trotsenburg en W. van Trotsenburg. 4de *Klasse.* Bevorderd tot de 3de klasse: P. H. J. J. le Lièvre, M. A. de Vrieze, S. J. Brutel de la Rivière, J. P. Dozy, J. A. J. van Oosterzee en A. M. C. Koch. Eervolle melding: M. C. G. Blombeek, A. de Salmiguet, W. H. Hulscher, H. Meeburg, J. A. Obreen, G. J. de Prenter, S. A. van der Ceijs, C. J. C. le Poole en F. C. Bakker. Prijzen aan: M. C. Blok, bij loting tegen H. J. van Oosterzee, aan H. M. Hopman en aan J. M. Perrin.

Vivol. 3de *Klasse.* Eervolle melding: C. W. H. van Kaathoven, S. le Poole en J. Reimeringer. 4de *Klasse.* Bevorderd tot de 3de klasse: B. van Dantzig.

Oboe. 3de *Klasse.* Eervolle melding: C. J. Emeis.

Fluit. 3de *Klasse.* Eervolle melding: A. L. F. Hazenberg. 4de *Klasse.* Eervolle melding: J. van der Hoeven.

Aan de volgende, van de lagere tot de hoogere normaal-klasse bevorderde, kweekelingen werden diploma's, getuigende van hunne bevoegdheid tot het geven van onderrigt in de eerste beginselen der muzijk, en benaald van Zang, uitgereikt: P. Zwart, A. Krama, J. G. Fullink, D. van der Wijk, P. de Haas, W. de Jong, en J. P. Lancel.

Omtrent den gewezen kweekeling der school, W. F. G. Nicolai, die thans en sedert April van dit jaar zijne muziekale studiën aan het Conservatorium der Muziek te Leipzig voortzet, ontvingen Commissarissen der Maatschappij voor Toonkunst alhier de meest voldoende berigten, en nog kort geleden een door de Leeraars en namens het Bestuur van het Conservatorium afgegeven stuk, inhoudende de getuigenissen nopens de vorderingen en het gedrag van onzen jongen stadgenoot, gedurende en tot aan het einde van den eersten halfjarigen leercursus, en opgemaakt na den afloop van het halfjarige examen, overeenkomstig het reglement dier inrigting. Wij meenen het publiek, dat in het lot van den veelbelovenden wees zulk eene werkdadige belangstelling toonde, dienst te doen, door die getuigenissen hier woordelijk over te nemen.

Theorie der Muziek en compositie: Herr Nicolai besucht die Unterrichtsstunden sehr fleissich und macht durch Fleiss und Eifer viele Fortschritte. E. Friedr. Richter.

Piano-forte-spel: Zeigte lobenswerthen Fleiss und Aufmerksamkeit, und hat gute Fortschritte gemacht. J. Moscheles.

Herr Nicolai hat sich in der Kurzen Zeit, in welcher derselbe mein Schüler gewesen, durch Fleiss und ernstes Streben hervorgethan, und verspricht für die Zukunft Vortreffliches zu leisten. E. F. Wenzel.

Orgelspel: Herr Nicolai macht im Orgelspiel recht gute Fortschritte und hat sich einer anerkennungswerthe Fertigkeit angeeignet. E. F. Becker.

Zang: Herr Nicolai hat im Anfange seines Hierseins die Gesangsstudien fleissig obgelegen. Seit kürzem ist er durch Unpässlichkeit daarin verhindert gewesen. F. Böhme.

Lessen over de Geschiedenis der Muziek: Herr Nicolai hat die Stunden regelmässig besucht. Brendel.

Beglaubigt, mit dem Beifügen, dass das sittliche Betragen des Herrn Nicolai stets sehr lobenswerth gewesen ist.

Das Directorium am Conservatorium der Musik,
L. Conrad Schleinitz.

Na het uitvoeren der Finale sloot de Voorzitter de Vergadering, onder hartelijken dank aan de genoodigde Commissiën en de Leden, en met aanbeveling van de belangen der Maatschappij aan aller voortdurende medewerking en deelnemende ondersteuning. Θ.

— De Heer M. de Vries zal zijne waardigheid als Hoogleeraar in de Faculteit der Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren aan de Hoogeschool te Groningen, den 28sten met het houden eener redevoering aanvaarden.

— In Rotterdam zijn twee valsche *vijfgouldenstukken* ontvangen; het borstbeeld is niet zoo scherp of duidelijk voorkomende, en de stukken ligter dan de echte.

— Uit Christiania (Noorwegen) meldt men, dat de Kroonprins onmiddelijk na zijn huwelijk met de Prinses Wilhelmina Louisa der Nederlanden, hetwelk in Februarij e.k. te 's Gravenhage zal worden voltrokken, benoemd zal worden tot Onderkoning van Noorwegen, en dat Z. K. H. en zijne jeugdige gemalin te Christiania hunne residentie zullen vestigen. Hetgeen dit gerucht schijnt te bevestigen, is, dat de tegenwoordige Luit. Generaal des Koningrijks, Graaf Löwenskjold zijn ontslag heeft ingediend, hetwelk de Koning heeft aangenomen, zonder in zijne vervanging te voorzien. Door Prins Karel Eugenius met het Onderkoningschap van Noorwegen te bekleeden, vervult de Koning den algemeenen wensch der Noorwegers, die steeds gewenscht hebben, den erfgenaam der kroon aan hun hoofd te zien staan.

'sGRAVENHAGE, 27 November.

Z. M. heeft de vermaarde Zangeres Alboni tot Hofzangeres benoemd.

— Z. M. heeft benoemd tot Commandant der zeemagt in Oost-Indië en Inspecteur der Marine aldaar, den Schout bij Nacht E. B. van den Bosch, en tot Gezaghebber van St. Martin in West-Indië, den Heer D. J. Crol, thans Landdrost van het Nederdistrict Nickerie.

— Gisteren is H. K. H. de Erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach naar het Kasteel Biljoen vertrokken, om van daar de reis naar Weimar dan te vangen. Er heeft gisteren groot afscheidsdiné ten hove plaats gehad.

— De Minister van Financiën heeft, in aanmerking genomen, dat nogsteeds een groot aantal brieven, bestemd voor Nederlandsch Indië, in de brievenbussen der postkantoren worden gevonden, omtrent welke het twijfelachtig is of de afzenders verlangen dat dezelve met de Overlandpost, dan wel met bijzondere scheepsgelegenheden worden geexpedieerd, herinnerd dat er, geene andere brieven met de Overlandpost, hetzij over Stouthampton, hetzij over Marseille, worden verzonden, dan de zoodanige waarop die wijze van expeditie uitdrukkelijk vermeld staat, of ten minste door de eene of andere bijvoeging op het adres aangewezen wordt, terwijl daarentegen alle brieven waarop geenerhande vermelding van dien aard voorkomt, bij uitsluiting met een eerstvertrekkend schip uit eene Nederlandsche zeehaven worden verzonden.

— Eergisteren middag is alhier, in 80-jarigen ouderdom overleden de Heer J. Henriques de Castro, sedert 1824 lid van den stedelijken raad, president van de hoofdcommissie tot de zaken der Israëliten en ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— De *'Gravenhaagsche Nieuwsbode* behelst nadere berigten over de arrestatie van Van Bevervoorde, ten betooge dat diens klagte geheel ongegrond is. Hij is door de dienaren, die verantwoordelijk zijn voor de overlevering van den arrestant, geboeid om de eenvoudige reden, dat de gedragingen en woorden van Van Bevervoorde hun voorzorgmaatregelen deden noodig achten. Hij is niet vroegtijdig maar des morgens half negen gearresteerd en in een rijtuig naar het station gebragt, omdat de spoortrein te voet niet meer te halen was.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Vrijdag 23 November.

In deze zitting is een wetsontwerp tot vaststelling van het brievenport en regeling der brievenposterij ingekomen, waaraan wij het volgende ontleenen:

Aan het rijk wordt voorbehouden de uitsluitende bevoegdheid, om brieven of paketten, papieren bevattende, van de eene plaats naar de andere, tegen het genot van vracht te doen overbrengen, op den voet en behoudens de uitzonderingen hierna vermeld.

Het briefport is verschuldigd naar mate van den afstand en het gewigt.

Het port, naar mate van den afstand, wordt berekend als volgt:

voor een afstand van 30 Ned. mijlen, of daar beneden 5 cents,
van 30 tot en met 60 mijlen . . . . . 10 »
» 60 » » » 120 » . . . . . 15 »
boven 120 mijlen . . . . . 20 »

De afstand wordt gemeten in eene regte lijn, van het postkantoor op de plaats van afzending, tot aan het postkantoor op de plaats van bestemming der brieven.

Het port van dagbladen, couranten of nieuwspapieren, één- of meermalen in de week uitkomende, bedraagt een cent voor ieder afzonderlijk blad, onverschillig hoe groot de oppervlakte zij.

Het aanteekengeld van alle brieven, waaromtrent het nemen van die voorzorg door de afzenders, onder inachtneming van hetgeen omtrent de wijze van sluiting is voorgeschreven, verlangd wordt, bedraagt *tien* cents, ten kantore van afzending te betalen.

Het gewone port wordt bovendien op denzelfden voet als van andere brieven ingevorderd.

De tegemoetkoming aan den afzender, bij vermissing van eenen aangeteekenden brief, door de administratie te betalen, bedraagt *vijf en twintig gulden*, zonder meer.

Wegens brieven die niet zijn aangeteekend, is geene zoodanige tegemoetkoming of andere schadevergoeding verschuldigd.

Er zijn op alle postkantoren voor verzendingen van geld of geldswaarde, postwissels te bekomen, op een ander kantoor betaalbaar.

Voor provisie wordt, ten behoeve van het rijk, *twee* ten honderd van het bedrag bij de afgifte ingevorderd.

Uit de memorie van toelichting blijkt het volgende. De heffing van het port bij ons geschiedt, naar denen tweedelgen maatstaf.

Voorerst, in verhouding tot den afstand, volgens den grondslag van art. 1 der oude Hollandsche wet van 15 April 1807.

Er wordt ontvangen voor eenen afstand van minder dan 6 uren gaans 10 cents, van 6 tot 12 uren 15 cents, van 12 tot 20 uren 20 cents, van 20 tot 35 uren 25 cents, van 35 tot 50 uren 30 cents, van 50 tot 70 uren 35 cents, en zoo vervolgens voor elke 20 uren of minder afstand boven de 70 uren 5 cents meer, zoodat 40 cents het hoogste port is, dat, voor ons rijk kan verschuldigt zijn.

De tweede maatstaf is die van het gewigt. Volgens het stelsel van het ontwerp van wet zullen er voortaan, in plaats van acht, slechts vier trappen zijn voor den afstand, te weten: voor een afstand van 30 mijlen en daarbeneden 5 cents; van 30 tot 60 mijlen 10 cents; van 60 tot 120 mijlen 15 cents; boven de 120 mijlen 20 cents. Het hoogste port zal alzoo 20 cents zijn.

Voorts is de verdeeling der nieuwe schaal, in verband met het voorstel, om den afstand tusschen het kantoor van afzending en dat van bestemming in eene regte lijn, dat is bemelsbreedte, en niet meer van plaats tot plaats langs de wegen, te meten, in dierwege ingerigt, dat het port van nagenoeg alle brieven, (die van 5 cents alleen uitgezonderd) eene min of meer belangrijke verlaging zal ondergaan, eene verlaging die, in sommige gevallen, tot zelfs twee derden van het tegenwoordige port bedraagt. Alle porten van 10 en zelfs enige van 15 cents komen op 5, de overige van 15 cents worden 10; de brieven van 20 komen op 13 of op 15 enz.; wordende voorts, om eenig denkbeeld van de werking van het voorgedragen stelsel te geven, eene dien overeenkomstig opgemaakte portlijst van het postkantoor te 's Gravenhage hiernevens overgelegd. Men ziet daaruit, dat voor een brief van 's Gravenhage naar Delft, Brielle, Schiedam, Rotterdam, Gouda, Alphen of Leyden, slechts 5 in plaats van 10 of 15; voor een brief van 's Gravenhage naar Haarlem, Amsterdam, Utrecht of Dordrecht, slechts 10 cents plaats van 15 of 20 cents zal behoeven betaald te worden.

Voor het gewigt is de tegenwoordige grondslag nagenoeg behouden, door het maximum van het gewigt van eenen enkelen brief op 15 wigtjes te stellen; doch verder zijn de trappen der schaal gewijzigd, eensteels, met het doel van vereenvoudiging, door het doen wegvallen der halve porten, en het voorbeeld van hetgeen elders aangenomen is, en anderdeels, ten einde de verzending van eenigzins wigtige paketten met de post minder bezwarend voor de belanghebbenden te maken. Zoo als uit gedeelte van het tarief nu voorgedragen wordt, is het lager, dan wat van dien aard, zoo veel men weet, in eenig ander land bestaat.

Eindelijk, wat aanbelangt de waarschijnlijke uitkomsten van het nieuwe tarief, zoowel ten aanzien van het gemiddelde port van elken brief, als van

de opbrengst in het algemeen, geloofd men, op grond van verschillende berekeningen, te mogen aannemen, dat het gemiddelde port ongeveer 12 cents per brief zal bedragen, en dat het tegenwoordige aantal brieven slechts met 62½ per cent of ruim 3/5 zal behoeven te vermeerderen, om tegen het verlies, hetwelk uit de verlaging van het tarief zal voortvloeijen, op te wegen.

Ook is nog ingekomen de begrooting der Lands-drukkerij over 1850, waarvan de uitgaven geraamd zijn op ƒ161,700, tot dekking waarvan worden aangewezen de inkomsten, wegens door de drukkerij aan de departementen van algemeen bestuur, collegiën, administratien, autoriteiten en ambtenaren te leveren druk-, linieër-, graveer-, plaatdrukwerk en meer, ten bedrage van ƒ163,800 en voorts nog wegens verkochte onbruikbare goederen en voorwerpen ƒ100; te zamen ƒ163,900. Het batig saldo der rekening van de ontvangsten en uitgaven wordt verantwoord onder de rijks-ontvangsten van dat jaar, terwijl in eenig nadeelig saldo nader bij de wet wordt voorzien.

— De afdeelingen hebben gisteren het onderzoek van de ontwerpen der Staatsbegrooting voor 1850 ten einde gebragt. — Heden zullen zij de ontwerpen betreffende de Lands-drukkerij en het fonds van proces-kosten onderzoeken.

BEEKBERGEN, 25 November.

Dezer dagen overleed alhier zekere Landbouwer J. D. B., nalatende een vermogen van ƒ120,000; men verneemt nog daaromtrent, dat de helft dier nalatenschap meerendeels bestaande in gouden rijders en ducaten, voor de bedstede des overledene in den grond is begraven gevonden; en dat deze die bergplaats van zijnen schat, zoo lang had verborgen gehouden, tot hem het spraakvermogen ontbrak, en hij slechts de plek konde aanwijzen, aan degenen die zijn sterfbed omringden, hetwelk aanleiding heeft gegeven, dat men daar later is gaan graven en den schat gevonden heeft.

BREDA, 23 November.

Door de Kamer van Koophandel en Fabrieken alhier, is een verzoek aan de Regering gericht, hoofdzakelijk tot daarstelling van eene stoomvaart van Rotterdam regtstreeks op Breda, door middel van een kanaal van den Moerdijk op die stad, en de verlenging dier lijn door eenen ijzeren spoorweg op Antwerpen. De uitslag dier pogingen wordt verlangend door gezegde Kamer te gemoet gezien, ten einde naar gelang van dien, onmiddellijk de noodige openingen mede aan de Belgische regering te kunnen doen.

's HERTOGENBOSCH, 23 November.

De Arr.-Regtbank alhier heeft op de bewering van Mr. N. F. Sassen, Advocaat te dier stede, bij haar vonnis van 21 dezer een allergewigtigst beginsel met betrekking tot de door het Domein Bestuur gevorderd wordende grondrenten aangenomen. Zij heeft aan de rentpligtigen het regt toegekend, om bij de betaling, op het bedrag een vijfde gedeelte te korten wegens de voldoening den grondbelastingen van de met de rent bezwaarde goederen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 24 November.

De berigten uit de fabriek-districten luiden ongunstig; de bedrijvigheid was sterk verminderd en de prijzen der garens en gewevene goederen dalende.

— De President van de nieuwe Republiek Liberia in Afrika meldt, dat de slavenhandel op het gebied der Gallinas geheel was afgeschaft. Hij was voornemens die landstreek te koopen en bij de nieuwe republiek in te lijven, waardoor de hervatting van den slavenhandel zou worden belet, en het vrije grondgebied op de Afrikaansche kust eene uitgestrektheid van 700 mijlen zou beloopen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 November.

Er wordt verspreid, dat de President der Republiek ongesteld is, en reeds twee aderlatingen heeft ondergaan.

Men wilde ook weten, dat de nationale garde zou ontbonden worden, en dit het voorspel zou zijn van den Coup d'état, waarvan zoo veel gesproken wordt.

— De Minister van Binnenl. Zaken heeft om de beloofde bezuiniging van 10 mill. te vinden, groote wijzigingen in de administratie gebragt en vele ambtenaren ontslagen.

— Ten gevolge van den Woensdagschen strijd hebben werkelijk twee tweegevechten plaats gehad, maar gelukkig zonder noodlottige gevolgen. Tusschen de Heeren d'Aguesseau en Bertholon en tusschen de Heeren Brives en Bérard zijn kogels gewisseld, doch al de strijders zijn bijna ongekwetst gebleven. Alleen heeft een schampschot den Heer d'Aguesseau het vel geschaafd, en zijne tegenpartij een kogel door zijn jas gehad.

— Het Conclie te Rennes is met veel luister geopend, met eenen optogt waarbij ruim 400 geestelijken tegenwoordig waren.

— Onze vloot ligt eenige uren van Smyrna af, en bestaat uit 6 linieschepen, 1 fregat en 2 stoomfregatten.

— De tijdingen uit Algiers zijn ongunstig. De opstand breidt zich onder de Inboorlingen uit, en zal nieuwe uitrustingen van troepen noodzakelijk maken en, alzoo de plannen tot bezuiniging van den Generaal d'Hautpoul, aanvankelijk schipbreuk doen lijden.

SPANJE.

MADRID, 20 November.

Een voorstel in de Kamer van Afgevaardigden gedaan, om de Baskische provincien van hare aloude voorregten te berooven, is met groote meerderheid verworpen. De Ministers hebben zich tegen het voorstel verklaard en niet alleen hare privilegiën, die bij de wet bekrachtigd zijn, verdedigd, maar ook de ongegrondheid betoogd van het verwijt, aan de bevolking van de Baskische provincien gedaan, als of zij aan de tegenwoordige orde van zaken in Spanje weinig verknocht zouden zijn. Intusschen hebben de Ministers erkend dat het bestaan der bedoelde privilegiën tot ongelegenheden aanleiding gaf, en verklaard dat de regering zich bezig hield met het opsporen van middelen om dit bezwaar uit den weg te ruimen zonder iemands regten te krenken.

— De regering heeft Mahon tot vrijhaven verklaard; katoenen stoffen van Engelsch fabrikaat of van andere vreemde landen, alsmede andere artikelen welke tot nu toe als verboden goederen waren uitgesloten, worden voortaan door deze haven in Spanje toegelaten.

PRUISSEN.

BERLIJN, 24 November.

De Eerste Kamer heeft heden bij de beraadslaging over de Constitutie, met 84 tegen 51 stemmen het volgende amendement aangenomen: Voor de vorming der Eerste Kamer is eene bijzondere wet noodig, welke door de beide Kamers zal moeten worden goedgekeurd, en als een gedeelte der Constitutie zal worden beschouwd. Tot zoo lang zal de voorloopige kieswet van kracht blijven.

DUSSELDORP, 23 November.

Op den Keulen-Berlijnschen spoorweg is een ongeluk gebeurd, dat echter nog erger gevolgen had kunnen hebben. Booswichten hadden in de nabijheid van Bochum de spoorstaven opgebroken en toen weder los nedergelegd, waardoor de locomotief en drie rijtuigen, waarin gelukkig geene reizigers zaten, van het spoor zijn geslagen en verbrijzeld. Slechts een der machinisten moet de beenen hebben gebroken.

HANOVER.

23 November.

De Tweede Kamer heeft in hare zitting van den 20sten, de wet tot wederinvoering van de Jury en van het mondelijk onderzoek in strafzaken, met groote meerderheid aangenomen.

Zij heeft verder eenstemmig besloten tot het opheffen van de 6 mannenkloosters, die nog in het Rijk bestaan.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 22 November.

Z. M. de Keizer is den 20sten te Praag aangekomen en er met vreugde ontvangen. Hij zal met regtstreeks naar Weenen terugkeeren, maar alvorens het Noorden van Bohemen en verder Lenz bezoeken.

— Thans verzekert men dat de staat van beleg onzer stad met 2 December aanstaande, zijnde de eerste verjaardag der troonsbestijging van den jongen Keizer, zal worden opgeheven.

— Bij de nieuwe zegelwet verwacht men de invoering van het zegel op de dagbladen, zoo als zulks in andere landen bestaat. De groote politieke bladen zullen met 1 kreutzer per exemplaar belast worden. Dien ten gevolge zullen de couranten 40 à 60 pCt. in prijs stijgen.

— De beide Mogendheden Oostenrijk en Rusland hebben thans bepaaldelijk van hunne eischen tot uitlevering der Hongaarsche uitgewekenen afgezien en waren bereid het gewoon diplomatiek verkeer met Turkije weder aan te knoopen. Die berigten hebben op de beurs een zeer gunstigen invloed uitgeoefend.

— De nieuw benoemde Gouverneur van Venetie, Luit. Gener. Puchner, is in zijne nieuwe residentie aangekomen.

— Er zouden naar men meende in Hongarije nu geene doodvonnissen meer uitgesproken worden, omdat Graaf Haddy, een gewezen Oostenrijksch officier, die later bij het leger der opstandelingen als Generaal diende, slechts tot gevangenisstraf verweezen is.

Van Weenen naar de groote steden des Rijks zullen telegraphische linien worden opgerigt.

RUSLAND.

Berigten uit Kaukasie melden, dat het Dagestantsche legercorps onder bevel van den Generaal Vorst Argutinski-Dolgorucki, de vesting Tschock na een hevig bombardement ingenomen en geheel vernield heeft. Gedurende het beleg dier vesting had de vijand een aanzienlijk verlies geleden, hetwelk niet minder dan 3000 dooden en gewonden beliep, en niet alleen de bezetting maar ook de benden van Schamyl getroffen had, die de omliggende hoogten bezet hielden. Met dit wapenfeit waren de voor dit jaar vastgestelde offensive krijgsverrigtingen der Russische troepen in Dagestan geëindigd, gedurende welke hun geheel verlies niet meer dan 550 man aan dooden en gekwetsten bedragen had.

— De regering zou aan de Circassiërs den afstand van alle vestingen huns lands, met uitzondering van Sukkum Kale en Anapa, hebben aangeboden, en beloofd hunne onafhankelijkheid te waarborgen, onder voorwaarde dat zij de ligting van recruten zouden toestaan en het Russisch protectoraat erkennen. Deze aanbiedingen zijn echter, van de hand gewezen, en door de Circassiërs afgevaardigden naar de Porte gezonden, om deze raad te vragen en daar het aanknoopen van onderhandelingen te verzoeken.

KERKNIEUWS.

MEPPEL, 22 November. Uit het bestaande zestal, is heden door den Kerkeraad der Herv. gemeente alhier het navolgende drietal gemaakt (alph. gesteld): DD. Huguenin, te Zuidwolde; Kamp, te Zwartsluis; Pyttersen, te Roordahuizen.

— Z. M. heeft goedgekeurd het door den Kerkeraad van Knollendam uitgebragt beroep op den Candidaat W. Zwart, en benoemd tot Predikant te Boxmeer, zijnde een Koninklijke collatie, Ds. H. C. H. Royers te Diepenveen.

— Ds. Schröder te Arnhem, heeft voor het beroep naar de Evangelisch-Lutherse gemeente te Rotterdam bedankt.

— Ds. Cats Wor te Mijdrecht, heeft het beroep naar de Hervormde gemeente te Enkhuizen aangenomen.

209de Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

5de Trekking. No. 17816 een prijs van *f* 1,000.
6de » Nos. 3306, 7303 en 17096, ieder een prijs van *f* 1,000.

ADVERTENTIEN.

Gehuwd:

A. N. ANCHER,
Osches (Frankrijk),
EN
H. VAN BEEK,
Leyden.

ROTTERDAM,
21 November 1849.

Heden overleed tot bittere droefheid van mij, mijne Kinderen en hare bejaarde Moeder, WILHELMINA ELIZABETH KERKHOOVEN, hartelijk geliefde Echtgenoote van

P. VIS.

LEYDEN, 23 November 1849.

Heden overleed, in den ouderdom van ruim 38 jaren, onze zeer beminde Behuwd-Vader de Heer WILLEM PEERTENAAR; eene uitterende ziekte maakte een einde aan zijn voor ons zeer nuttig leven.

LEYDEN,
24 November 1849.

D. M. CATJOU.
Uit aller naam.

Heden overleed tot onze innige droefheid, onze geliefde Zuster en Behuwd-Zuster Mejuffrouw FREDERICA SOPHIA WILHELMINA VAN BUUREN, in in den ouderdom van bijna 36 jaren.

A. COUVÉE.
E. J. COUVÉE, Geb. VAN BUUREN.
P. C. FRANCHIMON.
J. P. FRANCHIMON, Geb. VAN BUUREN.

LEYDEN,
25 November 1849.

Eenige Kennisgeving.

Gevoelig voor de deelneming, welke wij, onze Ouders en Betrekkingen onlangs mogten ondervinden, bij het sluiten van ons echtverbond, is het ons een waar genoegen, daarvoor onzen welmeenenden dank openlijk te betuigen.

H. D. DU SAAR,
Pred. te *Zandpoort*,
EN
M. E. J. ZAALBERG.

LEYDEN,
26 November 1849.

Voor de vele blijken van belangstelling en deelneming, gedurende de ziekte en bij het overlijden mijner geliefde Dochter ondervonden, betuig ik hiermede, ook namens mijnen Zoon, den hartelijksten dank.

C. REBEL,
Wed. B. J. EVERWYN.

Kiezers in het 1ste Kiesdistrict *Leyden*, waaronder *Voorschoten* en *Soeterwoude*, worden uitgenoodigd ter **bijwoning eener zamenkomst** op *Zaterdag den* 1sten *December* 1849, in de Stads-Gehoorzaal op de Breedestraat, des namiddags ten *half een* ure, ten einde zich onderling te beraden over de aanstaande keuze van een Lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in plaats van den Hoogleeraar THORBECKE.

D. F. DOZY.
F. W. J. VAN DEN AARDWEGH.
E. KNEPPELHOUT.

Met primo Februarij 1850 wordt gevraagd binnen *Leyden*, eene **REUKENMEID**, of des noods eene **NOODHULP** tot Mei e. k. van middelbare jaren, voorzien van goede getuigschriften, in haar vak bekwaam, huiswerk doende, nederig en van goed humeur; liefst van de Protestantsche Godsdienst. Adres bij de Boekhandelaren J. J. THYSSENS & ZOON, in de Maarsmansteeg te *Leyden*. Brieven franco.

BIENDEN-ISRAËLS.

BED-UUR,

in het Kerkgebouw der Waalsche Gemeente, op Vrijdag den 30sten November, des Avonds ten zes ure.

De Perceelen publiek geveild op Zaterdag den 24sten November ll., zijn in bod gekomen als volgt:

Het HUIS in de Burgsteeg, naast het Logement den Burg, op . *f* 2,200.
» Nader verhoogd met . . . . . » 600.
Het HUIS op het Plein van 's Gravenstein, op . . . . . » 1,025.
» Nader verhoogd met . . . . . » 100.
Het HUIS in de Doelensteeg No. 311, op . . . . . » 170.
» » » » No. 312, op . . . . . » 160.
En de SPEELTUIN onder *Soeterwoude*, op . . . . . » 165.

De afslag zal plaats hebben op Zaterdag den 1sten December e. k. des morgens ten 7 ure; worden de Verhoogingen aangenomen ten Kantore van den Notaris D. N. ROSKES, te *Leyden*.

PUBLIEKE BESTEDING.

Op Donderdag den 13den December 1849, des voormiddags ten 11 ure, zal door Kerkvoogden der Hervormde Gemeente van *Hoogmade* en *Rijpwetering*, onder nadere approbatie der Edel Groot Achtb. Heeren Gedeputeerde Staten van *Zuid-Holland*, ter Raadkamer der Gemeente van *Hoogmade* worden Aanbesteed:

Het AFBREKEN der Oude en het terzelfder plaatse weder OPBOUWEN van eene Nieuwe **PREDIKANTSWONING of PASTORIE**, voor de Hervormde Gemeente van *Hoogmade* en *Rijpwetering*, met Leverantie van alle daartoe benoodigde Materialen en Arbeidsloonen, volgens Bestek en Teekening; welke stukken ter inzage liggen ten Huize van den Koster te *Hoogmade*, terwijl almede een dubbel van het Bestek ter visie der belanghebbenden zal liggen, ten Kantore van den Notaris SAMSOM te *Koudekerk*.

De aanwijzingen in loco zullen op den dag der Besteding van des morgens ten 9 tot 11 ure plaats hebben.

Eene bewonderenswaardige genezing van uitslag in het aangezigt door de Zalf van Holloway.

De uitgever van het dagblad de *Guernsey Star*, maakte onder dagteekening van den 20sten Februarij eene buitengewone genezing bekend, door de *Zalf* van HOLLOWAY voortgebragt, en waarvan hij zelf getuige was geweest; dit had plaats gehad bij een kind, wien aangezigt geheel met puisten bedekt was. De ouders hadden op zijne aanbeveling het onderhavige geneesmiddel gebruikt, hetwelk ten gevolge had dat binnen den tijd van eene week, de genoemde uitslag geheel was geweken. Deze *Zalf* is in het bijzondere aanbevelenswaardig in gevallen van brand, schurft, scheurbuik en alle andere soorten van huidziekten, alsmede voor oude wonden, klierziekten, kanker, kwade borsten en open beenen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 7.75, *f* 15.50, *f* 23.50.
Potjes Zalf à *f* 0.90, *f* 2.10, *f* 3.30, *f* 8.15, *f* 15.90, *f* 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG, 26 NOVEMBER.

		Laagst koers.	Hoogst koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld à	2½ pCt.	53⅞	53⅝	53⅞
Dito Certificaten . . .	3 »	63	63⅛	63⅛
Dito dito	4 »	82⅝	82⅝	
O. I. Leening	4 »	82⅞		
Handelmaatschappij	4½ »	164½		
Amortisatie Syndicaat . . .	3 »	83⅝		
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	4½ »	83½	84	
Oblig. Holl. Spoorweg Maats.	»	60		
BELGIE, bij ROTHSCHILD . .	2 »	45⅝	45⅛	45⅛
SPANJE, Leen. bij ARDOIN & 85 *f*	5 »	12⅝	12⅞	12⅝
Dito dito Onbep. Stukken	5 »	11⅞	12⅛	
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	3 »	27⅜	27⅞	
Coupons Ardoins		7⅛	8⅛	
PORTUGAL, te Londen . . .	5 »	33⅛	33⅝	
Dito dito	4 »	34⅜	34⅜	34⅛
RUSLAND, Obl. van 1798 en 1816	4 »	104⅝		
Dito dito van 1828 en 1829	5 »	104⅝		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 »	93⅝		
Dito bij HOPE		85⅛	85⅛	
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4 »	83⅜	83⅜	
OOSTENRIJK, Nieuwe Metall. .	à 5 »	87⅛	87⅜	
Oblig. Ween Bank	5 »	87⅛		
Dito Metalliek	5 »	82⅛	82⅞	
Idem	2½ »	42⅝		
BRAZILIE	5 »	88½		
MEXICO	5 »	24⅝	25	

Koers van het Geld. Prolongatie 3½ pCt. Beleening 3 pCt. Wissel-Disconto 2½ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van D. G. VAN HAAK.